

idet det kun blev saglærte Folk, der kom til at uddanne de unge Mennesker. Jeg maa her først sige, at det, som man her tænker skal blive Tilfældet efter denne Paragrafs Vedtagelse, nemlig, at det kun blev virkelig saglærte Folk, der kom til at uddanne Lærlingene, vil jo slet ikke blive Tilfældet. Ministeren har jo, hvis denne Lov bliver vedtagen, Ret til at give enhver som helst Lov til at drive Næring paa et hvilket som helst Næringsomraade, og den, som faar en saadan Næringsadkomst, kan jo uden Hensyn til, om han nogen Sinde har aflagt en Fagprøve, hvis Ministeren finder en eller anden Anledning til at give ham Ret til at øve Næring, øve denne Næring og have Ret til at antage Lærlinge, selvfølgelig altsaa i lige saa stort Omfang, som det er Tilfældet nu. Folk, som ikke have haft det mindste at gøre med saglig Uddannelse, kunne altsaa komme til at staa som dem, der have Ret til at oplære og uddanne unge Mennesker som Lærlinge. Det er en given Ting, og det fremgaar klart af Lovforslaget, at saaledes er Forholdet. Hertil kommer en anden Ting, som jeg vil tillade mig at erindre ærede Medlemmer om, at jeg har høvedet, den Gang, vi havde Lærlingeloven til Behandling: Hvem er det, som i den Retning har nogen Betydning i Samfundet, hvem er det, som maa uddanne Lærlingene? Det er sandelig ikke Mestrene, nej, det er Arbejderne i de vedkommende Fag, Svendene, men i denne Lov forlanger man ingen Prøve af dem, som skulle arbejde i Faget. Prøven er her i dette Lovforslag ansat som en Svendep prøve, som man skal have som Bilkraft for Erhvervelsen af Næringsbevis, og ikke noget som helst andet. Hvem som helst kan arbejde i hvilket som helst Fag uden at have aflagt nogen Svendep prøve, og en Meister, som har faaet Ret til at udøve Næring, kan ifølge denne Lov udøve den, og uddanne Lærlinge uden nogen som helst Forpligtelse til at være saglig uddannet. Naar det er saaledes, at Arbejderne i Faget, Svendene i de enkelte Fag, ikke have nogen Pligt til at aflægge nogen Prøve eller til at vise nogen Dygtighed, og det er en Sædsværgering, at det hovedsagelig er dem, der komme til at omgaaes og uddanne Lærlinge, tillader jeg mig at sige, at over for dette Spørgsmaal have de Prøver, som man her foreslaar, virkelig ikke Spor af Betydning. Man vil maasse hævde, at det er omkring i Provinserne, at de fleste unge Mennesker — som det er blevet gjort gældende her — blive uddannede som Lærlinge, idet det ikke mere er ret mange, som uddannes i Hovedstaden og i de større Byer. Jeg vil dertil sige, at

den Maade, hvorpaa Lærlingene blive uddannede hos saadanne mindre Mestere i Provinserne — og jeg vil hertil knytte den Bemærkning, at jeg kender det af personlig Erfaring — vil enhver saglært Haandværker erkende, har saa godt som ingen Betydning. Den er ganske vist et Grundlag for en videre Udvikling, men som oftest er det ikke en saadan Uddannelse, at den vedkommende vil kunne aflægge en Prøve i sit Fag, som har nogen som helst Værdi som Bevis for, at han er en dygtig, saglært Mand. Nej, det er først, naar han kommer ud af Læren, ud i Livet i de store Byer — saaledes er det gaaet med mig og sikkert med alle, som ere komne noget videre frem paa Haandværkets Omraade — det er først, naar han kommer ind i en større Virkefreds, naar han ser noget mere og kommer sammen med Folk, som have lært deres Haandværk, ikke i Læren, men omkring i Livet ved at arbejde paa de større Værksteder og de større Fabrikker, hvor der virkelig er nogen Virksomhed, som har nogen Betydning — det er først da, at han lærer noget og bliver til noget som Haandværker, hvis han i det hele taget har Anlæg for at kunne blive til noget. Men det er altsaa Forholdet, at det er ikke det, som det i Virkeligheden kommer an paa, at man her sætter den Betingelse for at faa Næringsadkomst, at der aflægges en Svendep prøve. Det er sandelig ikke det, som har Betydning over for Lærlingspørgsmaalet. Jeg kunde forstaa det, dersom man jagde, at Svendene ikke maatte arbejde i et Fag, uden at de havde aflagt Svendep prøve; ellers maatte de ikke bestæftige sig med saglært Arbejde og ikke være med til at uddanne Lærlinge; det kunde jeg bedre forstaa, men jeg vil dog betragte det som en Indstrækning i Udgangen til Erhverv, som jeg næppe kunde være med til at indføre. Men nu er det jo efter min Mening saaledes, at det ikke har Spor af Betydning over for Uddannelse af Lærlinge, og derfor kun vilde være en Byrde for Haandværket. Det ærede Medlem for Præsto Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius) var jo juldøstændig enig med Ministeren i dette Spørgsmaal, særlig over for Lærlingene. Det undrer mig kun, at han, som lod til at ville være med til i enhver Henseende at neobryde Stranterne for Erhvervslivet, vilde være med til en Indstrækning netop paa dette Omraade, og at han ligesom det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) var enig med Mindretallet i Kommissionen, men dog vilde gaa med Flertallet. Der forekommer mig at være en noget underlig Selvmodsigelse.

Over for den højtærede Minister skal